

Nezatváraj oči, je to na mne, na tebe, na nás - zastavme násilie.

Násilie v rodine činí každý „kto uplatnením násilia, vyhrážaním, že zaútočí na život alebo telo, drzým a bezohľadným správaním ohrozí pokoj, telesnú integritu alebo duševný stav člena svojej rodiny...“ (Trestný zákonník).

Násilie v rodine sa líši od iných foriem násilia v tom, že sú páchatel' a obeť v emocionálne blízkom vzťahu. Problém je aj v sile a kontrole, ktorú páchatel' pociťuje a taký vzťah s obeťou nechce prerušiť. Páchatel' často kontroluje pohybovanie sa obeť, jej kontakty, peniaze, snaží sa izolovať ju od ostatných členov rodiny a kamarátov, sú to mechanizmy násilia. Neustále dáva obeť na vedomie, že je sama, obviňuje ju, že jej správanie je dôvod násiliu, vyhráža sa na rôzne spôsoby v prípade, že chce obeť opustiť páchatel'a... Ide o perfídne mechanizmy kontroly páchatel'a nad obeťou. Páchatel' často znižujú mieru násilia, ktorú spôsobil, pokúša sa nájsť ospravedlnenie a obviňuje obeť, chce dominovať nad obeťou a je to jeho modus pôsobenia.

Vo svojom konaní Stredisko pre sociálnu prácu Báčsky Petrovec a všetky ostatné orgány prihliadajú na nerovnú silu medzi páchatel'om a obeťou, na kulturologické rozdiely medzi členmi rodiny v rôznych spoločenských a prostrediach, aby na nepredpojatý, konštruktívny, dôsledný a neodsudzujúci spôsob konali s obeťami, uplatňujúc všetky zákonom stanovené oprávnenia.

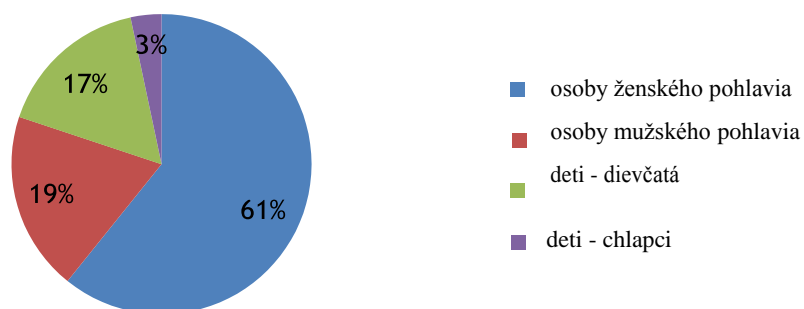
Obeť násilia sú často nerozhodné či o pomoc požiadať alebo pri prihlásení násilia chcú zostať anonymné. Obávajú sa reakcie páchatel'a, ale i odsúdenia rodiny. Cítia hanbu alebo vinu z toho čo zažili, najmä keď ide o znásilnenie a alebo sexuálne zneužívanie.

Každý má právo na ochranu pred násilím v rodine v súlade so zákonom. Keď existuje riziko, že k násiliu dôjde alebo už došlo, všetky osoby môžu požiadať o pomoc a prihlásiť násilie pozvaním na čísla - polície 192, strediska pre prihlásenie násilia 0800-10-10-10, príslušného Strediska pre sociálnu prácu 780-057, poradne pre násilie v rodine prostredníctvom operatívneho strediska 0800/100-600.

V období od 01.01.2018 do 3.12.2018 v Stredisku pre sociálnu prácu bolo zaevidovaných 110 osôb ako obetí násilia v rodine, z čoho 67% boli osoby ženského pohlavia. Z celkového počtu osôb 90 prihlášok po vykonanom posúdení bolo opodstatnene akceptovaných. Vzhľadom na minulý rok zaevidované bolo 37% zvýšenie a vzhľadom na rok 2016 násilie je zvýraznenejšie za asi 2,5 krát. Uvedené údaje môžu byť ukazovateľmi zvýšeného povedomia občanov a senzibilizácie odborníkov, ktorí sa zaoberajú touto problematikou v rámci rôznych inštitúcií, zvýšeného informovania a mediálnej pozornosti o danej problematike, ako i schválenia Zákona o zamedzení násilia v rodine, ktorý sa uplatňuje od 1. júna 2017.

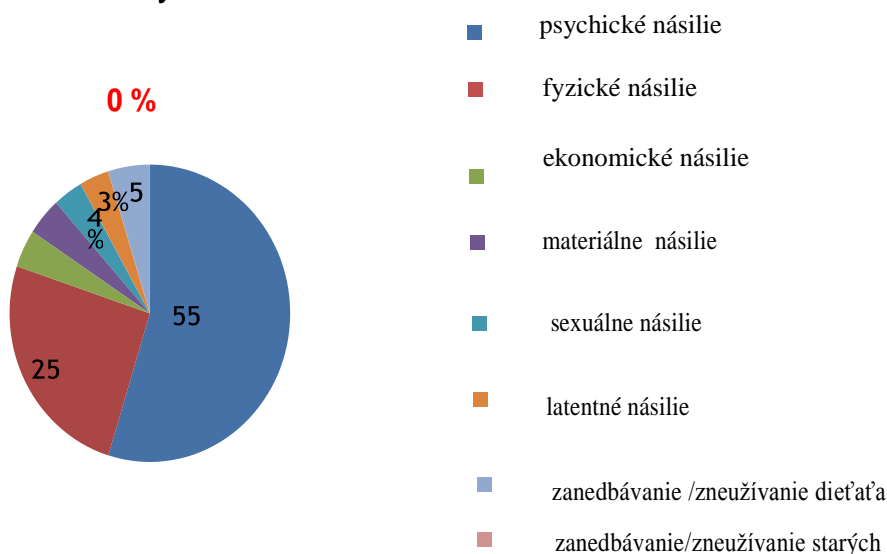
Ako je to znázornené na grafe 1 z celkového počtu prijatých prihlášok násilia, po uskutočnenej odbornej procedúre v Stredisku pre sociálnu prácu je zistená prítomnosť násilia pri 22 osobách ženského pohlavia (61%), pri 7 osobách mužského pohlavia (19%), kým vo vzťahu k deťom ženského pohlavia je zaevidovaných 6 osôb (17%) a pri chlapcoch 2 osoby (3%).

Graf 1: Počet potvrdených prihlášok v rodine po uskutočnení odbornej procedúry v Stredisko pre sociálnu prácu

Ako dominantná forma násilia sa javí prihlásenie psychického násilia v 55% prípadoch, fyzické násilie v 25% prípadoch, sexuálne násilie v 4% prípadoch, kým zanedbávanie a zneužívanie detí v 5% prípadoch a starých osôb ako jednej z najcitlivejších skupín v dôsledku jej špecifickosti v 3% prípadoch. Formy násilia obsiahnuté v prihláške sa málo kedy javia izolovane, vo väčšine ide o kombináciu viacej foriem.

Graf 2: formy násilia

Stredisko pre sociálnu prácu Obce Báčsky Petrovec vo všetkých prípadoch prihlásenia násilia v rodine, zanedbávania a zneužívania, po uskutočnenej odbornej procedúre zasiela nález a odbornú mienku príslušnej policajnej stanici Základnej prokuratúry. Tiež v prípadoch začatia ochranných opatrení pred násilím stredisko má za úlohu zhodnotiť účelovosť ich uloženia. V priebehu roka 2018 pre 4 osoby boli vyriešené ochranné opatrenia pred násilím podľa Zákona o rodine.

Vynesením zákona o znemožnení násilia v rodine k dispozícii úradníkom PS sú súrne opatrenia proti prípadnému páchatelovi násilia. Podľa evidencie Strediska pre sociálnu prácu príslušní policajní úradníci vyriešili súrne opatrenia voči 34 osobám. Uvedená informácia sa

vyčleňuje a prezentuje, lebo je novinka v práci týkajúcej sa problematiky násilia v rodine a ktorá je zavedená uplatnením vopred uvedeného zákona s cieľom ochrany obetí pred zopakovaným násilím a pred priamym nebezpečenstvom násilia v rodine.

Obetiam násilia v rodine a v partnerských vzťahoch sa v rámci Strediska pre sociálnu prácu v súlade s procesom potrieb a druhom podpory, zabezpečuje podpora osobe, ktorá utrpela násilie prostredníctvom poradensko-informačného-inštrukčného usmernenia, poskytnutia psychosociálnej podpory a stabilizácie, zhotovenia bezpečnostného plánu, kontinuálneho poskytnutia pomoci a podpory prostredníctvom plánu služieb (fenoména násilia, upevňovanie, posilňovanie osobných kapacít, istoty, bezpečnosti, vyhľadávanie siete podpory, zamedzenie opakovaného násilia a pod.). Osoba, ktorá sa dopustila násilia, sa sociálne upozorňuje v službe o neprípustnosti spáchania násilia. Ohľadom uvedeného s obeťami a rodinami v 15 prípadoch bol urobený plán služieb v rámci strediska. V roku 2018 zabezpečená bola služba ubytovania v Bezpečnom dome pre 4 obeť násilia v rodine.

Násilie nie je problém jednotlivca, jednej rodiny, lež celej spoločnosti, ono sa môže zjaviť kdekoľvek a u kohokoľvek, bez ohľadu na vzdelanostný, materiálny alebo iný status jednotlivca.

Nezatváraj oči, je to na mne, na tebe, na nás - zastavme násilie.

Interný tím pre násilie
Strediska pre sociálnu prácu
Obce Báčsky Petrovec